

Näin onnistut ranunculusten kanssa

Ranskalaiset ranunculukset ovat lajikkeita, joilla on pitkät kukkavarret ja ne sopivat hyvin leikkokukiksi. Ne kukkivat samoihin aikoihin juurakoista kasvatettavien daalioiden kanssa heinä-elokuulla.

Kasvata itse – kuinka päästä alkuun

Ranunculuksia voidaan kasvattaa siemenistä tai mukuloista (englanniksi corms), joista jälkimmäinen tuottaa satoa nopeammin. Mukuloista kasvatettaessa istutuksesta kukintaan menee noin kolme kuukautta. Leikkokukiksi kasvatetut ranunculuksen mukulat esikasvatetaan ja istutetaan ulos, kun pakkaset ovat menneet.

Ranunculukset ovat helppoja kasvattaa, kunhan pitää mielessä, että ne eivät siedä juurilla seisovaa vettä missään kasvatuksen vaiheessa. Mukulat mätänevät helposti, jos kasvualustan olot eivät ole optimaaliset.

Ranunculuksen mukuloita liotetaan huoneenlämpöisessä vedessä noin 3–4 tuntia ennen istutusta. Juurakko paisuu imiessään nestettä ja liottaminen edistää kasvuun lähtöä. Liotusajan kanssa kannattaa olla tarkka, koska liian pitkä liottaminen mädännyttää juurakon. Lisäksi liian pitkä liotus tekee mukuloista pehmeitä ja hauraita.

Mukulat istutetaan "jalat alaspäin" multa, johon on hyvä sekoittaa esimerkiksi perliittiä tai hiekkaa, jotta maaperä pysyy ilmapavana ja hyvin vettä läpäisevänä. Ruukun ei tarvitse olla aluksi suuri, halkaisijaltaan esimerkiksi 5–9 cm on riittävä. Tärkeintä on, että ruukussa on reiät pohjassa, jotta vesi ei jää seisomaan maaperään.

Istutuksen jälkeen ranunculukset säilytetään viileässä, noin 10–15 asteessa. Jos mukulat viedään esimerkiksi kellariin tai autotalliin, on pidettävä huolta, että jyrsijät eivät pääse niihin käsiksi. Ruukut voidaan peittää esimerkiksi kannella.

Vahva kasvu oikealla lämpötilalla

Ranunculuksen mukulat itävät noin kahdessa viikossa. Ennen itämistä mukuloita kannattaa käydä tarkistamassa muutaman päivän välein, että maaperä on kostea, mutta ei liian märkä.

Mukulat, joissa on homeen tai mätänemisen merkkejä, kannattaa poistaa. Itämisen aikana mukulat turpoavat noin kaksinkertaiseksi alkuperäiseen kokoonsa ja kehittävät pieniä valkoisia juuria.

Kun ranunculukset ovat itäneet, ne siirretään valoon. Esikasvatustilanteen pitäminen noin 10–15 asteessa on järkevää, koska itäneet ranunculukset kasvavat nopeasti ja huoneenlämmössä ne venyvät helposti pituutta ja kasvu on hentoa.

Ranunculusten kasvaessa mukula häviää pikkuhiljaa, ja samalla myös jyräjoiden mielenkiinto kasvia kohtaan katoaa.

Istutus ulos pakkasöiden mentyä

Vaikka ranunculus pitää viileästä ilmasta, pakkasasteet ovat sille kuitenkin liikaa. Taimia karaistaan keväällä lämpimällä, suojaisella kasvupaikalla ja siirretään yöksi takaisin sisälle. Ne voidaan viedä myös kasvihuoneeseen, jossa lämpötila ei laske yöllä pakkasen puolelle.

Ranunculukset istutetaan multavaan, lannoitettuun maahan, joka on hyvin vettä läpäisevää. Kasvupaikka voi olla valoisa tai puolivarjainen. Paahteesta ranunculus ei välitä ja liian varjoisalla kasvupaikalla kasvu ja kukinta jäävät heikoiksi.

Taimet istutetaan noin 5 cm syvyyteen (mukulan syvyys) ja sopiva taimiväli on noin 20–25 cm. Kasvukaudella pidetään huolta tasaisesta kosteudesta, mutta muistetaan, että liian märkä kasvualusta mädättää juuriston. Kasvualustaan voi lisätä mukaan biohiiltä, joka tasaa kasvualustan kosteustasapainoa. Lisäksi se ylläpitää maan kuohkeutta ja vähentää tiivistymistä.

Kukinta palkitsee kasvattajan

Leikkokukkalajikkeiksi jalostetuilla ranunculuksilla on erinomainen maljakkokestävyys – usein lähes kaksi viikkoa. Ranunculukset leikataan maljakkoon, kun kukka ei ole vielä täysin auki. Myös avonaiset kukat kestävät hyvin maljakossa jopa viikon, mutta ne ovat hauraampia käsitellä.

Paras aika kerätä leikkokukkia puutarhassa ovat viileät aamut ja kuiva sää. Ranunculuksen kukat kannattaa leikata aivan varren tyvestä. Tällöin kasvi muodostaa herkemmin uusia kukkia.

Maaperä kannattaa kastella kukkien keräämistä edeltävänä iltana, jolloin niiden nestejäännitys on parhaimmillaan. Leikkokukat olisi hyvä saada heti keräämisen jälkeen viileään veteen, jotta kukkien veden saanti ei katkeaisi. Jos kasvit säilytetään poiminnan jälkeen seuraavaan päivään

viileässä, noin 4–10 asteen lämpötilassa (kellari, varasto, jääkaappi) parantaa se kasvin kestoa leikkokukkana.

Leikkokukat kestävät parhaiten, kun varsiin leikataan imupinnat terävällä veitsellä juuri ennen maljakkoon laittamista. Muita tärkeitä asioita ovat puhdas maljakko, raikas vesi, oikeaan aikaan poimittu kukka sekä lehtien ja roskien poisto veteen menevältä osalta. Maljakkokestävyyttä lisäävät myös säännöllinen veden vaihtaminen, varsien imupintojen uusiminen ja maljakon pesu.

Säilytä juurakot oikein

Ranuncuulukset nostetaan maasta ennen syksyn sateita ja viileyttä. Vaikka ranunculus kestää alhaisia lämpötiloja, ovat sateiset ja viilentyvät ilmat riski juurakon mädäntymiselle. Juurakko nostetaan ylös maasta ja säilytetään viileässä, kuivassa paikassa. Juurakon ympärille voidaan lisätä esimerkiksi hiekkaa, jotta juurakko ei pääse talven aikana kuivumaan.

Yleensä mukulat kukkivat 2–3 vuotta peräkkäin, jos talvetus onnistuu.

Ei unohdeta tuholaisia

Ranunculusten yleisin tuholainen kasvukaudella ovat kirvat. Ne imevät ravintoa kasvien lehdistä ja heikentäen niiden hyvinvointia. Paras luonnonmukainen torjunta kirvoja vastaan ovat leppäkertut, jotka syövät niin kirvojen toukkia kuin aikuisiakin yksilöitä.

Toinen tuholainen, joka herkuttelee kasvit nopeasti, ovat jänikset. Etenkin keväällä ranunculuksen nuoret, tuoreet lehdet ovat jänisten herkkua. Myös peuroille maistuvat ranunculusten nuoret lehdet.